СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК.

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 249. Джерзи Сіті, Н. Дж., субота, 25. жовтня 1930. VOL. XXXVIII. No. 249. Jersey City, N. J., Saturday, October 25, 1930. THREE CENTS.

ГОЛОС ІМІҐРАЦІЇ В СПРАВІ ПОЛЬСЬКИХ ЗВІРСТВ

КОНҐРЕС „ОБЄДНАННЯ" ВІДБУВСЯ ПІД СВІЖИМ ВРАЖІННЯМ СУМНИХ ВІСТЕЙ З РІДНОГО КРАЮ.

Ухвалено цілу низку протестів, національну жалобу, масові протестаційні походи, надзвичайну негайну допомогу і день молитви за жертви ляцького терору.

НЮ ЙОРК. — 102 делеґатів, котрі зїхалися з ріжних міст Злучених Держав на Конґрес „Обєднання Українських Орґанізацій в Америці", піднесли від імени всеї нашої іміґрації в Америці грімкий протест проти польського терору в Галичині. Ухвалено одноголосно й без дискусії вислати предложені Конґресови протестаційні меморіяли, в яких наша іміґрація домагається негайної інтервенції в справі припинення польського терору в Ґаличині й установлення Міжнародньої Комісії для безстороннього розсліду причин і наслідків польського терору.

Такі телеґрами вислано до секретаря стейту у Вашинґтоні, Ліґи Націй, премієра Великої Британії Ремзея Мек Донелда, французького міністра заграничних справ Бріяна, Апостольської Столиці й до часопису „Ди Менчестер Ґардіян".

Крім того Конґрес ухвалив, щоби вся наша іміґрація згідно й обєднано запротестувала в один день, в суботу, 15. листопада, масовими походами проти польських знущань над безборонними нашими братами.

Самі делеґати зложили від себе на оборону Рідної Землі $320. Український Народний Союз вислав на Конґрес свою делеґацію в особі предсідателя М. Мурашка й рекордового секретаря Івана Каштанюка, котрі зложили привіт і заявили, що У. Н. Союз як найстарша наша орґанізація, котра завжди жила радістю і болями Рідного Краю, отсе передає $1,000 на надзвичайну допомогу нашій многострадальній землі.

Від боєвої націоналістичної молоді в краю, зложив привіт Омелян Грибівський, щойно прибувший делеґат з краю.

Привіт зложив ще редактор „Народного Слова" Матвій Хандога від „Української Народної Помочі" з Пітсбурґа й подав, що й їхня орґанізація дасть певно й від себе жертву на негайну допомогу краєви. Дальший устний привіт зложив д-р Володимир Ґалан з Филаделфії від імени Стрілецької Громади й візвав усіх стати одною лавою проти польського окупанта.

Надіслано зприводу Конґресу масу ріжних привітів з рідного краю і з усіх сторін Америки. З них видно було, що вся наша іміґрація прямо поражена відомостями, які надходять з рідного краю. Разом з привітами надіслано дрібними жертвами коло $1,000 на оборону рідної землі.

Точно в годині 9 рано почато відбирати повновласти. В годині 10. приступлено до звітів. Конґрес закінчив свої наради в годині 11.10 в ночі, себто тягнувся малощо не до півночі.

Ухвалено видати заходом Обєднання брощуру в анґлійській мові про український вклад у світову культуру і наші державницькі змагання. Рівнож рішено допомогти виданню ріжними мовами документів польських звірств на західно-українських землях. Покликано до життя ріжні комісії. До комісії для орґанізації молоді вибрано д-ра Неонілю Пелехович, інжиніра Володимира Семенину і Богдана Каштанюка. До фінансової комісії покликано Миколу Данильченка, д-ра Володимира Ґалана й Юліяна Павчака; до видавничої о. М. Кінаша, В. Семенину й В. Кедровського; до шкільної: Йосифа Букату, о. А. Іванишина й О. Стеткевича.

Всі ті комісії мають намагатися рушити переведення в життя тих плянів, які були обговорені в рефератах.

Обговорено рівнож широко справу Залізного Фонду. Рішено поперти бажання прихильників цеї ідеї. Вибрано комісію з о. Льва Левицького, д-ра В. Ґалана й М. Дармограя, яка має виробити статут такого фонду.

Осідок Обєднання рішено перенести з Филаделфії до Ню Йорку, або до місцевости, дуже близької Ню Йорку.

Вибрано рівнож новий уряд, до якого ввійшли: О. Ревюк, М. Мурашко, д-р В. Ґалан, Т. Грицей, Л. Мищуга, М. Дармограй, о. д-р В. Клодницький, С. Заблоцький, о. М. Кучер, д-р Андрій Борак, о. І. Костюк, М. Давискиба, о. Й. Пелехович, М. Скибіцький, В. Семенина, о. І. Гундяк, Й. Буката, М. Данильченко й О. Стеткевич.

Головний уряд виділив з себе слідуючу екзекутиву: предсідателем вибрано Омеляна Ревюка, а заступниками М. Мурашка і д-ра В. Ґалана. Рекордовим секретарем вибрано д-ра Л. Мищугу, а фінансовим В. Кедровського. Касієром вибрано М. Данильченка.

До контрольної комісії вибрано: Т. Грицея, о. д-ра Клодницького й М. Дармограя.

ДО МАСОВОГО ПРОТЕСТУ ПРОТИ ПОЛЬСЬКИХ ЗВІРСТВ.

ПЯТИЙ КОНҐРЕС „ОБЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ОРҐАНІЗАЦІЙ В АМЕРИЦІ" ЗАЯВИВСЯ ЗА ТЕ, ЩОБИ ПЕРЕВЕСТИ В АМЕРИЦІ ДЕМОНСТРАЦІЮ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ІМІҐРАЦІЇ ПРОТИ ПОЛЬСЬКОГО ТЕРОРУ В ГАЛИЧИНІ ПІД ПОЛЬЩЕЮ.

УХВАЛИ КОНҐРЕСУ ЗВУЧАТЬ:

З УВАГИ НА ТЕ, ЩО ПОЛЬСЬКИЙ ТЕРОР У ГАЛИЧИНІ Й ПОЛЬСЬКІ ЗВІРСТВА ДОВЕЛИ ДО ТОГО, ЩО КРОВЮ ПОЛИТА РІДНА ЗЕМЛЯ БАТЬКІВ НАШИХ, ЩО СУМ, ЖАХ І СМЕРТЬ ПОВИСЛИ НАД НАШИМИ СЕЛАМИ І МІСТАМИ, КОНҐРЕС „ОБЄДНАННЯ", ЯК ВИРАЗНИК НАЦІОНАЛЬНИХ І ЛЮДСЬКИХ ПОЧУВАНЬ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ІМІҐРАЦІЇ, ПОСТАНОВЛЯЄ УЗНАТИ

Місяць листопад - місяцем національної жалоби.

ЯК ТІ, КОТРИХ РІД ПОХОДИТЬ З УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ І ЯК ЛЮДИ, НЕ МОЖЕМО НЕ БОЛІТИ БОЛЕМ МІЛІОНІВ ПОНЕВОЛЕНИХ І КАТОВАНИХ НАШИХ БРАТІВ. ТОМУ В МІСЯЦІ ЛИСТОПАДІ НЕ ПОВИННО БУТИ МІСЦЯ ДЛЯ НІЯКОЇ ПУБЛИЧНОЇ ЗАБАВИ, В ЯКІЙ БРАЛИБ УЧАСТЬ АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ.

РАЗОМ З ТИМ КОНҐРЕС НАЗНАЧУЄ

День 15-го листопада - днем масових протипольських демонстрацій

В ТОЙ ДЕНЬ МАЮТЬ БУТИ ЗОРҐАНІЗОВАНІ ПО ВСІХ ВЕЛИКИХ ЦЕНТРАХ НАШОЇ ІМІҐРАЦІЇ, ЯК У НЮ ЙОРКУ, ФИЛАДЕЛФІЇ, СКРЕНТОНІ, ПІТСБУРҐУ, КЛІВЛЕНДІ, ДИТРОЙТІ Й ШИКАҐО, МАСОВІ ПРОТИПОЛЬСЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ, В ЯКИХ МАЄ ВЗЯТИ УЧАСТЬ УСЕ МІСЦЕВЕ Й ОКОЛИЧНЕ СУСІДСЬКЕ УКРАЇНСЬКЕ НАСЕЛЕННЯ. ДО УЧАСТИ В ТИХ ДЕМОНСТРАЦІЯХ ТРЕБА ЗАПРОСИТИ ЛИТОВЦІВ І БІЛОРУСИНІВ. А ВЛАШТОВАННЯМ ТИХ ДЕМОНСТРАЦІЙ МАЮТЬ ЗАНЯТИСЯ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКІ ДЕМОКРАТИЧНІ Й РЕПУБЛИКАНСЬКІ ГОРОЖАНСЬКІ КЛЮБИ ВРАЗ З АМЕРИКАНСЬКИМИ ВЕТЕРАНАМИ УКРАЇНСЬКОГО РОДУ. І ТАК МАЄ БУТИ ВСЮДИ ЗАЗНАЧЕНЕ В АМЕРИКАНСЬКІЙ ПРЕСІ, ЩО ЦЕ ПРОТЕСТУЮТЬ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКІ ГОРОЖАНИ І ВЕТЕРАНИ СВІТОВОЇ ВІЙНИ. ОТІ ГОРОЖАНСЬКІ КЛЮБИ МАЮТЬ ПО СВОЇХ МІСЦЕВОСТЯХ СКЛИКАТИ НЕГАЙНО НАРАДИ І ВИБРАТИ ЗПОМІЖ СЕБЕ КОМІТЕТ, ЯКИЙ МАЄ СКЛИКАТИ НЕГАЙНО НА НАРАДИ ВСІ МІСЦЕВІ НАЦІОНАЛЬНІ УКРАЇНСЬКІ ТОВАРИСТВА, БРАТСТВА Й СЕСТРИЦТВА, ЩОБИ ПІДІБРАТИ ЛЮДЕЙ ДО ПОМОЧІ ТА ОБГОВОРИТИ СПІЛЬНО З УСІМИ ПЛЯН ПРОТЕСТАЦІЙНОГО ПОХОДУ.

В ОДИН ДЕНЬ, В СУБОТУ, ДНЯ 15 ЛИСТОПАДА, МАЄ РОЗІЙТИСЯ З УСІХ ЦЕНТРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ІМІҐРАЦІЇ ОДИН ВЕЛИКИЙ ПРОТЕСТАЦІЙНИЙ ГОЛОС ОДНОЇ ВЕЛИКОЇ ПРОТИПОЛЬСЬКОЇ МОВЧАЗНОЇ МАСОВОЇ ДЕМОНСТРАЦІЇ. ВСІ УЧАСНИКИ ДЕМОНСТРАЦІЇ ПОВИННІ МАТИ ЖАЛІБНІ ВІДЗНАКИ. НАПИСИ НА ТАБЛИЦЯХ МАЮТЬ ДАТИ ЧУЖИНЦЯМ ПЕВНЕ ПОНЯТТЯ ПРО ПОЛЬСЬКІ ЗЛОЧИНИ. РІВНОЖ ТРЕБА ПОДБАТИ ПРО ЛЕТЮЧКИ І ВІДПОВІДНІ КОМУНІКАТИ ДО АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРЕСИ.

КОНҐРЕС УЗНАЄ, ЩО

НЕДІЛЯ, ДНЯ 16 ЛИСТОПАДА, Є НЕДІЛЕЮ МОЛИТВИ ЗА НЕВИННІ УКРАЇНСЬКІ ЖЕРТВИ ПОЛЬСЬКОГО ТЕРОРУ.

КОЛИ ТРЕБА, ЩОБИ ЦЕРКОВНІ ВЛАДИ ВИДАЛИ В ТІЙ СПРАВІ ОСІБНЕ ЗАРЯДЖЕННЯ, ТО КОНҐРЕС О ЦЕ ПРОСИТЬ.

А З ОГЛЯДУ НА СТРАШНЕ МАТЕРІЯЛЬНЕ ЗНИЩЕННЯ НАШИХ КУЛЬТУРНИХ І ЕКОНОМІЧНИХ ІНСТИТУЦІЙ І ТУ НУЖДУ, ЯКА ТЕПЕР ПАНУЄ В КРАЮ, ТА ІЗЗА КОНЕЧНОСТИ ПОТРЕБИ ІНТЕНЗИВНІШОЇ ОБОРОНИ КРАЮ, КОНҐРЕС УХВАЛЮЄ ПЕРЕВЕСТИ СЕРЕД АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

НАДЗВИЧАЙНУ НЕГАЙНУ ЗБІРКУ НА ДОПОМОГУ ЖЕРТВАМ ПОЛЬСЬКИХ ЗВІРСТВ.

ВІД ЖЕРТВИ НА ТАКУ ДОПОМОГУ НЕ МОЖЕ ВІДМОВИТИСЯ НІ ОДИН СВІДОМИЙ, КАРНИЙ ЧЛЕН АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА. ДОПОМОГА ТА ПОВИННА БУТИ ЗЛОЖЕНА ВЖЕ В ЛИСТОПАДІ.

ОБЄДНАННЄ УКРАЇНСЬКИХ ОРҐАНІЗАЦІЙ В АМЕРИЦІ.

НЕСПОКІЙ В ГАЛИЧИНІ ТРЕВАЄ ДАЛІ

ЛЯЦЬКА ПОЛІЦІЯ ТА УЛАНИ ЩЕ НЕ СКІНЧИЛИ КАТУВАННЯ УКРАЇНЦІВ.

ВАРШАВА (Польща). — Заворушення в Галичині тревають далі. Акти саботажів, як підпалення збіжжа та іншого майна, не припиняються. Поліція вживає суворих метод підчас ревізії нею українських сіл.

Польський уряд заявив, що з Галичини вже відкликані війська, які переводили там „пацифікацію". Та українське населення й преса твердять, що 14-тий полк уланів ще переводить свої екзекуції над мирним українським населенням. Улани підчас їх нападів на українські села побили важко багато Українців.

Польські патріоти-пілсудчики поставили в Стрию памятник Пілсудському.

ПОЛЯКИ ОРГАНІЗУЮТЬСЯ НА ВОЛИНІ.

РІВНЕ (Волинь). — В Луцьку засновано польський центральний комітет на Волині, який має пильнувати інтересів Поляків, що жиють на Волині. Цей комітет уже приступив до обєднання місцевих польських комітетів і розпочав жваву передвиборчу акцію, щоби до сойму вибрати з Волині польських послів.

До центрального комітету вже приступило 27 місцевих польських орґанізацій. Комітет знаходиться під протекторатом волинського воєводи.

ЛЯХИ АРЕШТУВАЛИ КАНАДІЙСЬКОГО КОРЕСПОНДЕНТА.

БЕРЛІН (Німеччина). — Польська поліція недалеко Львова арештувала Вилияма Дея, кореспондента канадійської преси. Арешт стався підчас його обслідування діяльности польських карних загонів в одному українському селі, куди кореспондент прибув саме по відході „пацифікаційного" загону.

Дей поїхав до Галичини на запрошення польської преси звернене до американських журналістів приїхати до Галичини, щоби переконатися, що відомости нюйорської ґазети Геральд Трібюн про польські звірства в Галичині не відповідають дійсности.

Дея арештовано тоді, коли він уже зібрав багато фотоґрафій з польської „пацифікаційної" акції. З ним арештовано також Українця, який був йому провожатим. Поліція не дала йому можливости зкомунікуватися з британським консулятом у Львові й заявляє, що він арештований за розповсюднювання відомостей, ворожих польській державі.

(Ред. — Така доля може стрінути в Польщі кождого американського кореспондента, який послухав би запрошення польського амбасадора у Вашинґтоні, Філіповича, й поїхав би до Галичини, щоби чесно висвітлити польську „пацифікацію").

ПОЛЬСЬКІ „ЗДОБУТКИ".

ЛЬВІВ (Галичина). — В повіті Бібрка ляцькі посіпаки перевели ревізії в 50 українських громадах і в більше ніж у 1,000 українських родинах. Поліція каже, що вона відібрала від Українців 28 рушниць, 28 револьверів, 23 баґнетів, кілька соток карабінових та револьверових набоїв і навіть „два ґарматні набої".

Отсе таку „страшну зброю" знайшли Ляхи в Українців.

В повіті Самбір Ляхи арештували 32 Українців і відставили їх до самбірської вязниці. Дальші ревізії та арешти в повіті провадяться не зменшуючись.

УКРАЇНСЬКО-БІЛОРУСЬКА ВИБОРЧА ЛІСТА.

ВАРШАВА (Польща). — В уряді зареєстровано білорусько-українську виборчу лісту послів до сойму. Перший на лісті стоїть д-р Д. Левицький (УНДО); другий — В. Целевич (УНДО); третий — Д. Паліїв (УНДО); четвертий — М. Матчак (радикал); пятий — Ф. Яремич (Білорус). Далі з черги стоять: Хруцький, Мудрий, Лущишин, Розняк, Рогуцький, Іван Рудницький і т. д.

ПОЧИНАЮТЬ РІШУЧУ БОРОТЬБУ З КОМУНІСТАМИ.

ШАНҐГАЙ (Китай). — Міністер справ закордонних націоналістичного уряду, Ванґ, заявив, що уряд починає на півдні Китаю рішучу акцію проти комуністів, які масакрують мирне населення та вбивають тисячами безборонних людей.

Тепер націоналістичний уряд перекидає на південь Китаю свої війська, які звільняються від боротьби з північними ґенералами.

ЖИДИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ АНҐЛІЇ.

ЄРУСАЛИМ (Палестина). — Майже всі жидівські орґанізації заявили рішучий протест проти того, що Анґлія здержує дальше переселення Жидів до Палестини. В цьому акті Анґлії Жиди вбачають, що вона рішила відмовитися від деклярації міністра Балфура про влаштування „жидівського національного дому" в Палестині.

В своєму протесті проти такого поступовання Анґлії обєдналися майже всі жидівські орґанізації, починаючи від фанатично-релігійних і кінчаючи лівими робітничими.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

Тел. „Свободи", Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОЛЬЩА Й УКРАЇНСЬКЕ ДУХОВЕНСТВО

Хто слідить за останніми кривавими подіями на українських землях під Польщею, мусить завважити, що польський уряд і польська преса звернули особливше око на українське духовенство в краю, а зосібна на особу митрополита Шептицького. Всі вони накинулися спершу на митрополита, а потім на все духовенство за те, що вони відразу не осудили того українського революційного відруху, який проявився на думку Польщі в останніх масових пожежах.

Таке писалося в польській пресі на наших землях. А за границю пускали польські агенти і ріжні польські бюра відомости, що митрополит і все наше духовенство гостро осудили акцію „українських терористів". Що більше, доносили з Варшави, що митрополит Шептицький радиться з польським урядом над способами „пацифікації" Галичини в такій формі, що виходило, що митрополит поїхав до Варшави боронити польську державу перед українськими терористами.

І була би та баламута тягнулася далі, як би не зайшла подія, яку годі вже було затушувати. Ото сконфісковано пастирський лист митрополита, який він видав на домагання польського уряду в справі успокоення схвильованого до крайности українського населення. Вся чужинецька преса змушена була вже донести, що отсе сконфісковано цей пастирський лист за те, що митрополит піддав у нім дуже острій критиці поведення польської влади, яка толерує звірства, доконані на Українцях польськими карними експедиціями.

Польща, спираючись на варшавсько-римський конкордат, хотіла змусити митрополита до такої льояльности супроти Польщі, щоби видістати від нього, як головного представника української греко-католицької церкви, пастирський лист, який був би похожий змістом на заяви того рода польських агентів, як Андрій Левіцький, названий Польщею „голова УНР".

Та виявилося, що польський агент, котрий живе в Парижі, дав Польщі потрібну заяву, а митрополит, котрий є під польським обухом, такої заяви не зложив. Ота постава митрополита, як і ті муки, котрі доводиться тепер переносити українському духовенству разом з усім нашим народом, дають нашому духовенству в Америці прекрасний матеріял для оборони рідного краю, а зокрема поневоленої української католицької церкви в Польщі.

ЯК ЛЯХИ КАТУЮТЬ УКРАЇНЦІВ.

Лист з краю.

Від якого місяця наш нарід переживає страшні муки. Наперед посипалися ревізії, а відтак арешти й вкінці страшні звірські знущання. Муки в часі війни се ніщо в порівнанні до теперішніх. Кров в жилах стинається на вид того, що тепер діється. Не хочеться вірити, щоб чогось подібного могли допускатися люди над людьми. Але так є. Підюджувана польською пресою влада пустила розюшену поліцію, а відтак мазурів-уланів на наші села. Де тільки прийшли, там лишили за собою руїну, побої, плач, арешти, а навіть були випадки, що до смерти забивали людей.

Експедиції війська не були призначені на вилапування підпалячів, але на знищення українського майна, на масакровання української інтелігенції та свідомих селян. До деяких сіл приходило військо поворотом, до декотрих і по три й чотири рази. Воно нищило те, чого попереду не знищило. Ціль Ляхів була знищити кооперативи, читальні, гімнастичні товариства, побивати інтелігенцію та свідомих селян та понищити українське майно. Притім не перебирали, чи то священик, адвокат, лікар, ревізор, кооператор, учитель всіх трактували немов дика орда, немов стадо розярених дикунів. Били, мальтретували, арештували. Арешти переповнені Українцями так, що мусять їх давати до касарень. Які дикі оргії виправляли вони, нехай послужить лист з Мозолівки, пов. Підгайці, писаний батьком до свого сина:

„Дорогий Сину:

„Лист Твій прийшов якраз по „празнику". Ми мали „гостей" через два дні: четвер і пятницю, — карну експедицію. Принесли нам „такої радости", що ледви чуємося живі. Перший день проминув ще лагідно. Але на нещастя в ночи згоріла стирта на Кропивниках. Зараз поліція зателефонувала по військо, кажучи, що то мозолівські спалили стирту. Ох, впало військо в село, не було в них пощади, ні милосердя: били, грабували, будинки розбирали, хатну обстанову ломили, збіже перемішували з землею та ще нафтою поливали, стіжки розкидали як дикі звірі. В історії не читаємо за такі звірства. Як кого піймали, то били до півсмерти. Ставало їх 8, то так прали, як полотно, а люд кричав з розпуки, що до неба було чути. Косів Федь був попався в їх руки, то збили його смертельно. У нас то таке зробили: дахівку скинули з хати, вікна всі побили, стайню розшили, шафу й столики поломили, центрофугу поломили і вкинули в керницю, подушки й перини порозпорювали, а ячменицю в шпихлірі бензиною зілляли, а також ячмінь, тільки щастє, що мотора не ушкодили й сіварні, та стіжків не розкидали. Битий у нас ніхто не був, бо я був в Підгайцях, а Андрій утік, тільки мама з Генем дістали по пару патиків. Тепер сидимо як погорілі, без вікон, без дверий, а тут якраз припало два дні свят (Чесного Хреста й неділя), то не можна було нічого робити.

Коса ще гірше знищили, бо там було військо через два дні. В хаті все витовкли, поломали, навіть печі порозвалювали. В Кальби нічого не остало: все побили поломили мотор, машини, вози, сіварню, — вже не має чим господарити. Так само Костики, Пастушенки, Троняк, Мудрий, Лягошняк Микола (Джумак), Ломницький Федь (Палечка). Кооперативу зовсім розбили, товар забрали, знищили, решту примісили ногами; полиці, стіл, ляду поломали на дрібні куски. Почавши від Долішного аж по Коса, то менше ушкоджені. Дорога від пія з перин і подушок біла як сніг. Так, що люде осталися без нічого, ані що зісти, ні де запалити, ні то зварити в чім, ані ложки ані горнятка, а муку вимішали зі всім, що під руку попало: земля, полова, нафта, а при тім ще й грабували, що їм під руки попало: гроші, годинники, бритви, або якісь дорогі річи. У нас забрали бритву і діямант від скла, а годинник якось мама вспіли сховати, а грошей не було жадних, бо я був забрав з собою. Отже тепер мусиш з грішми почекати, бо мушу вперед вікна поладнати й деякі начиння купити, бо вже зимно в хаті, а накритися нема чим.

Війну перебули ми, але такого дикунства не було, щоби людей на смертній постели били; того ще ніхто не чував. Йосифа Гальку, котрий вже цілий рік лежить хорий, скинули з постелі й давай бити його, питаючись: „хто стирту підпалив?" Дітей малих, жінок безборонних катували, — то вже були без серця люди!

Отже бачиш, сину, яких гараздів ми тут заживаємо. Потерпи трохи з грішми, заки я дещо з більшого полатаю, а тоді тобі пришлю. Оставай здоров,

Твій отець Іларіон.

(Се рідний брат о. Володимира Каськова, свящ. укр. православної церкви в Вунсакет.

Те, що тут описав Іларіон К., діялося по всіх майже селах в повіті тернопільським, збаражськім, копичинецькім і інших. З деяких повітів доходять страшні вісти Гіоба (Йова). Тільки там поїхати не можна, бо поліція не допускає, а як хто поїде, то на місци арештує, побивши його наперед до нестями. Тільки як хтось приїде до Львова, тоді розповість, що діється на провінції. Бо навіть листи переловлюють і конфіскують. І так сестра оповіла нам, як переводила поліція ревізію в домі її брата п. Г., гімназійного професора в Бережанах, чоловіка старшого віком. Шукали за оружем, амуніцією та літературою. В домі застали тільки дочку, гімназистку й слугу. Найперше розпороли всі подушки й перини, а піре висипали на підлогу, відтак розпороли сінники, а солому порозкидали по хаті. Вкінци порозтинали ковдри наздовж і, розуміється, не найшли там амуніції. Тоді стали шукати за нелегальною літературою. Стояло велике люстро в покою, отже люстро розбили на куснинки, бо може за склом укрита література. Опісля взялися до софи-канапи. Плюш з канапи відрізали й подерли. Там теж нічого не найшли. Стояла ще кафльова печ. Розвадили її й там не знайшли нічого. Був креденс з начиннєм. Розбили його, а все начиння побили. Зброї й амуніції та нелегальної літератури не знайшли, але за те вкрали золоту бранзолету, золотий перстень та срібні ложочки. Розбиваючи все питали при тім: „чи хцеце Українy? а чи кохаце Польскен?" Так робили в домі інтелігентного чоловіка. А що казати, як вони заховувалися в домах наших селян?

З околиць Щирця, коло Львова, надійшли горендальні вісти. При кінци вересня, 29—30, прийшла військова карна експедиція, 14-тий полк уланів, до села Гуменець, Малинівка, Ставчани. Всюди поводилися з людьми по дикому, по звірськи. В Гуменци схопили одного батька, кинули на землю й чотиром синам його казали тримати. Але ті не хотіли. Тоді вони сами, одні держали, а другі били й при тім звеліли цілувати землю та питали його: „чи то земя українська, чи польска?" **Та батько відповів, що українська.** Тоді казали йому нюхати землю, може так спізнає, що то польска. Але батько, бачучи, що то звірі, не люде, каже синам своїм: **„Діти, не бажайте за свою землю, зістаньте тими, якими вас мати вродила". На голос тих слів розюшені жовніри багнетом закололи батька на смерть.** А синів опісля арештували.

Та не кінець їх диким вчинкам. Поліція вигнала дівчата, звеліли їм вбратися в однострої луговичок і робити перед уланами вправи. Коли ті не хотіли, то били їх. Коли їх добре вимучили, тоді поздирали з них однострої й били їх аж до крови, аж шкіра тріскала, відтак розібрали їх, як мати на світ їх привела й знасилували.

Те саме робили в **Полянці, Горбачах, Кагуєві, Малинівці, і Ставчанах.** Тут також насилували дівчат. Треба знати, що села Гуменець і Ставчани й повище вичислені, се одні з найсвідоміших сіл. В Малинівці коло Ставчан збили сильно Шеремету й звеліли землю нюхати, а відтак його й сина арештували. По короткім часі тата випустили, а сина задержали.

Проти тих надужить нема апеляції до влади, бо те все діється з її відома. Коли хто з Українців схоче інтервеніювати то або по грубиянськи обійдуться з ним, або таки арештують, як се сталося з пралатом послом о. Куницьким. Він приїхав до Тернополя до воєводи, щоби тим диким оргіям влада положила кінець, а він зі своєї сторони вплине на Українців, і розмовляв з ним 2 години. Відтак арештували його й вивезли до Берестя. Так само митрополит їздив до Варшави, то зразу ані говорити з ним не хотіли. Щойно на відгомін заграниці, котра станула в обороні нашого нещасного народа, тоді з ласки розмовляли з ним.

Кривда, яку поніс наш народ, не дасться описати. Цього горя не можна на папір перелляти. **Виж, брати, на волі, маючи свободу, піднесіть голос в обороні своїх рідних братів.**

ГОЛОСИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРЕСИ.

СПРАВА ГАЛИЧИНИ МУСИТЬ СТАТИ ПЕРЕД ЛІГОЮ НАЦІЙ.

Кореспондент газети „Ді Ню Йорк Таймс" Едвін Джеймс подає з Лондону слідуючу телеграму в справі подій у Галичині.

POLES DRAW CRITICISM.

It is possible that the next League of Nations Council which meets in January may be asked to consider charges that the Poles have overstepped the limits of conservatism in the means of repression adopted towards the minorities in the Polish Ukraine. Such charges have been made before, and the Poles have been singularly successful at Geneva in suppressing them. But it is understood that a great mass of documented evidence is now being prepared for the League Council. It seems to be established, as the Poles allege, that the Ukrainians have committed acts of sabotage, but what is charged as punitive measures have been out of proportion to the offenses committed. It is charged freely that Polish police and troops have been terrorizing whole regions in their system of repression of what are called individual acts of violence. The Manchester Guardian, commenting on the situation, says: "Pacification of the Ukraine by means of these punitive expeditions is probably the most destructive onslaught yet made on any national minorities and the worst violation of the minorities treaty. Indeed, it is a whole civilization and a very high one, that has been wrecked within the past three weeks. Cooperative schools, libraries and institutes had been built up in years of work, sacrifice and enthusiasm by the Ukrainians almost entirely out of their own resources and in the face of immense difficulties. They feel the loss of these things almost as much as their inhuman physical sufferings.

"The Poles will no doubt publish the usual official denial. Immediate and impartial investigation on the scene of tragedy accompanied by guarantees against intimidation of witnesses is an urgent necessity."

("The New York Times," October 19, 1930).

УКРАЇНЦІ ВИТАЮТЬ ГЕРСТА В ШИКАГО.

В четвер, 9-го жовтня с. р., місто Шикаго і комітет, зложений з репрезентантів усіх національностей (окрім Поляків і Французів), витали Віліяма Герста, яко гостя і доброго Американця з' тої нагоди, що Герст щойно повернувся з Европи. А зроблено се тому, бо як Герст був в Европі та переїжджав через Францію, Франція випросила його зі свойого краю тому, що уважає його за свого ворога. Американці взяли се „випрошення" Герста за образу й тому витають його так оваційно, щоби опрокинути оскарження Франції.

Комітет „Злуки Укр. Товариств в Шикаго" взяв рівнож участь у привитанню офіціяльно, а представниками його були: д-р Г. С. Скегар, Николай Пікульський і о. Коцан.

Комітет „З. У. Т" в Шикаго рівнож приготовляє вручити гарний дар панові Герстови за його попертя української справи в своїй пресі.

Михайло Зощенко.

ЗЕМЛЕТРУС.

Землетрус у Криму був, як усім відомо, два роки тому. Одначе шкоди щойно тепер оконечно вияснюються.

Самособою, офіціяльні шкоди тоді вже обраховали — два міліони рублів. Та до того скромного числа треба додати, як тепер вияснюється, ще невеличку сумку рублів, так зі сто.

Саме на таку суму потерпів один любий чоловяга, Сніпків. Швець.

Він дрібний промисловець. Він мав у Ялті робітню. Не робітню, а таку невеличку камінну хатину.

І він працював із приятелем. Вони оба приїжджі були. Направляли обуву місцевому населенню і лікувальникам.

І вони жили незле. Зимою та літом роботи було подостатком. Часом навіть випити не було коли. Ну, випити, то певно часу було доволі. Щодо іншого...

Так і тут. Отже перед самим землетрусом, а саме, здається в пятницю, 11. вересня, швець Іван Яковлевич Сніпків, не дочекавшися суботи, випив півтора фляшки російської гіркої.

А потім він акінчив роботу. І ще було в нього дві заплачені фляшки. Чогож іще ждати? Він узяв і випив. Тимбільше, що він іще не знав, що буде землетрус.

І ось випив чоловік півтори фляшки гіркої, трохи, самособою, повертівся по вулиці, полагодив там щось і додому вернувся.

Він вернувся додому ляг на подвірі тай заснув, не діждавшися землетрусу.

А він, випивши, на подвірі покладся. Він не любив у хаті по пяному спати. Йому ніяково було в хаті. Душно. Його млоїло. І він усе чистого неба шукав.

Так і тут. 11. вересня точно перед самим землетрусом Іван Яковлевич Сніпків набрався гіркої, сильно підхмелився та заснув під самим кипарисом на подвірі.

Ось він спить, бачить ріжні цікаві сни, а тут рівнобіжно з тим відбувався знаменитий кримський землетрус. Домики колихаються, земля гуде та трясеться, а І. Я. Сніпків спить собі без задних ніг і знати нічого не хоче.

А щодо його приятеля, то його приятель із першого удару беркиць, розложився в міськім огороді, боявся, щоби його камінь не вбив.

Щойно раненько, так може коло шестої години розплющив очі наш Сніпків. Проснувся наш Сніпків під кипарисом і свого рідного дому ніяк не пізнає. Тим більше, що їх камінну будку завалило. Не зовсім завалило, а стіна розлізлася тай парканчик на бік упав. Також кипарис так трохи, а все інше, треба признати, доволі тяжко.

Розплющив очі наш Сніпків і думає:

— Матінко чесна, кудиж це мене занесло? Невже, думає, я по пяному вчора ще кудинебудь зайшов? Бач ти, кругом яке знищене господарство. Лише годі пізнати — чиє. Ні, думає, не гарно так страшно заливатися. Алькоголь, думає — дійсно занадто шкідливий напиток — ні трішечки в памяти не остається.

І так йому на душі ніяково стало, нецікаво.

— Ось, думає, куди забрив. Ще Богу дякувати, думає, що на подвірі поклався був; а нуж колиб так на вулиці: мотор може мене роздавити або собака може відгризти щонебудь такого. Треба, думає, поменше пити або зовсім закинути.

Стало йому ніяково від усіх тих думок, засмутився, вийняв із кишені останної пів фляшки тай тутже від великого жалю випив.

Випив Сніпків свій плин і знову підхмелився. Тим більше, що він іще не жер давно і тимбільше, що голова була ослабла з похмілля.

Ось підхмелився наш Сніпків, устав на свої ніженьки тай пішов собі на вулицю.

Іде він вулицею тай по пяному зовсім вулиці не пізнає! Тимбільше, що народ після землетрусу юрбою ходить. І всі на вулиці, нікого дома. І всі якісь інакші, на-пів зодягнені.

Ось Сніпків похоже собі вулицею, а душа в нього холоне.

— Господи, думає, а це що, кудиж це я, до Батуму кораблем приїхав? А може ще щось інше.

Це пяний і мало-мало не ридає.

Вийшов на дорогу тай пішов собі, нічого не впізнає.

Йшов, йшов і з перевтоми та від сильного алькоголю звалився на дорогу тай заснув, наче вбитий.

А як проснувся — темно, вечір. Над головою зорі мерехтять. І похолоднішо. Чомуж, коли похолодніло, він лежить при дорозі роздягнений і розутий. Лише що в одних калісонах.

Лежить він при дорозі зовсім обдертий тай думає:

— Господи, а це що знову, деж це я знову лежу?

Тут направду налякався Сніпків, зірвався на босі ніжки тай пішов дорогою.

Лише пройшов він згоряча верст може з десять і присів на камінці.

Він присів на камінці тай зажурився. Місцевости він не пізнає тай думок зібрати не всилі. І душа і тіло холонуть. Їсти страшно хочеться.

Щойно над раном Іван Яковлевич Сніпків і зрозумів, що й як. Він прохожого спитався.

Прохожий каже йому:

— А ти чого в калісонах тут шляєшся?

Сніпків повідає:

— Я попросту сам не розумію.

І розговорилися. Прохожий каже:

— До Ялти верст може з тринадцять буде. Он куди ти зайшов!

Розповів йому прохожий про землетрус, що де завалилося тай де ще валиться.

Сніпків дуже зажурився, що землетрус не вгаває, тай прискорив ходу у Ялту.

Так усю Ялту і пройшов у калісонах. Хоч самособою ніхто й не дивувався, боже це був землетрус. Тай зрештою і так ніхто не здигувався би.

Потім Сніпків зрахував свої втрати: добре далися в знаки! Готовими грішми — шістьдесять рублів, блюза — рублів вісім, штани півтора рубля тай ходаки майже новісенькі. Так, що зібралося рублів до сотки, не рахуючи втраченої будки.

Тепер І. Я. Сніпків збирається їхати у Харків. Хоче лікуватися від алькоголю. А то так вийде йому дорожче.

Що автор хоче сказати тим мистецьким твором? Тим твором автор енергічно виступає проти пянства. Жало тієї мистецької сатири звернене докладно проти випивання й алькоголю.

Автор хоче сказати, що люди, які пють, не лиш інші, більше ніжні річи — а землетрус і той можуть проспати.

Або як на однім афіші сказано: „Не пий! По пяному ти можеш обняти свого клясового ворога".

І це навіть дуже просте.

— Я чув, що ви були тяжко хорі, чи то правда?

— Тяжко хорий? Я був страшно хорий і цілими днями перечитував газети, чи не подибаю де моєї посмертної згадки.

Генерал на концерті.

На двірському концерті співачка мала співати якусь пісню, вказану королем Фридрихом Великим. Показалося, що тоті ноти були на кріслі, на котрім сів якийсь товстий генерал. Коли король запримітив це, сказав:

— Даруйте, генерале, це ноти не для дутого інструменту!

Славного німецького полководця, коли він був іще молодим хлопцем, хотів якийсь старий полковник виставити на пробу та спитав:

— Що ти зробив би, хлопче, колиб я тебе вдарив у лице?

— Я найшовся би трохи в клопоті, колиб це сталося тоді, як іще люди не знали пістолів.

PROTEST POLISH OUTRAGES AGAINST UKRAINIANS

Congress of United Ukrainian Organizations Denounces Polish Terrorism

ASKS AMERICAN GOVERNMENT, THE LEAGUE OF NATIONS, ENGLAND AND FRANCE TO APOINT AN INTERNATIONAL COMMISSION FOR AN IMPARTIAL INVESTIGATION OF POLISH ATROCITIES.

Honorable Henry L. Stimson,
Secretary of State,
Washington, D. C.

American citizens, war veterans of Ukrainian descent and representatives of various churches, assembled at the convention of the United Ukrainian Organizations of America, held in New York City, on October 23, 1930, respectfully call your attention to the fact that American citizens and residents of Ukrainian descent are greatly distressed by recent reports of American newspapers, verified by private letters and eyewitnesses, about the Polish terror directed against the defenseless Ukrainian people under Poland.

The convention has unanimously decided to appeal to the Government to use its good offices and influence with the government of Poland to terminate the Polish terrorism in the Ukrainian provinces, to discontinue sending Polish punitory expeditions against Ukrainians and to stop firing squad punishments without trial, bombing of Ukrainian cooperative stores, schools, libraries and other cultural centers.

We further call respectfully your attention to the fact that Poland has to thank for its independence primarily to the United States. The United States accepted the decision of the Council of Ambassadors of March 15, 1923, by which Galicia, a Ukrainian territory with eight milion Ukrainians has been annexed forcibly to Poland, which has undertaken an obligation to grant Galicia its autonomy and to carry out international treaties about the protection of racial minorities.

Poland has not fulfilled so far any of these international obligations. Up to this date Galicia has not received any autonomy, but instead, Ukrainian schools are closed, over 500 Ukrainian churches have been confiscated, and now it has come to pass that Ukrainian mercantile centers are destoyed, peasants and priests are flogged and Polish prisons are filled with over 200,000 Ukrainian farmers, workmen, priests, teachers, lawyers, and others.

In view of these facts, we, as American citizens and veterans of the world war, appeal to you to use your influence with Poland, that she may fulfill at least the promises to which she has obligated herself before the Allied and Associated Powers.

American citizens and veterans of Ukrainian extraction have shown abundantly their respect and love for their new adopted country, but although in their loyalty they had sent thousands of telegrams to Washington during the past twelve years, begging for intervention in behalf of the Ukrainians enslaved by Poland, they have not heard a single word of response.

We hope that at least now for the loyalty and the blood shed by our veterans of the world war, the state will take some action in this unknown to history terrorism, and will at least advocate the appointment of an International Commission for an impartial investigation of the causes and results of the bloody terror in Galicia under Poland.

Honorable E. Drummond,
General Secretary of the League of Nations,
Geneva, Switzerland.

At the convention of the Ukrainian Organizations of America, held in New York on October 23, 1930, American citizens and world war veterans together with the representatives of various churches resolved to ask the League of Nations why the League makes no attempt to stop the terrorism which is prevailing in the midst of Europe, in a nation created by the Allies, the terrorism which is instigated and conducted by the Polish Government against defenseless Ukrainian inhabitants on Ukrainian territory under Poland.

Thausands and thousands of dollars have been spent in America, in sending telegrams to the League of Nations which institution was to defend peace and the fulfillment of international obligations. Eight million Ukrainians under Poland have had no representatives in the League of Nations. In reward for the blood shed by us in the world war, our brothers have been enslaved and now there is no one to make Poland refrain from denying the Ukrainians the most rudimentary essentials of life. Does anybody raise his voice in the League of Nations, in view of the facts, that the punitory "pacificatory" military and police expeditions torture children by breaking their arms, attack women in the streets, and flog to death farmers and priests? And how can the League of Nations tolerate in its midst a nation which systematically conducts pogroms of Ukrainian schools, bombs, Ukrainian cooperative centers, schoolbuildings, and libraries? How can the League of Nation remain silent at such a time and pretend that it is thinking of peace?

In the name of humanity, civilization and justice, we, as American citizens and veterans of the world war appeal to the League of Nations to intercede in behalf of Ukrainian victims of Polish terrorism and to appoint an impartial International Commission to investigate immediately these unheard-of atrocities.

Public opinion of America voices the futility of spending money in sending telegrams to the League of Nations. However, we appeal for the last time to the League. If no action is taken we will protest equally against the League of Nations as against Poland, for the protection offered to Poland's exterminatory policy directed against the Ukrainians.

Honorable Aristide Briand,
Minister of Foreign Affairs of France,
Paris,

At the convention of the United Ukrainian Organizations of America, held in New York on October 23, 1930, the American citizens and world war veterans resolved to appeal to you, as Minister of Foreign Affairs of France and defender of the European peace ideal, to intercede with the Polish government to stop the terrorism against the Ukrainians under Poland.

France was chiefly instrumental in the annexation of Galicia to Poland against the will of Ukrainian inhabitants. It was in France that Haller's legions were organized, which occupied Galicia, therefore France is responsible before humanity and justice for the exterminatory policy of the Polish government against the Ukrainians. Did the American soldiers of Ukrainian descent die on the battle fields of France that their fathers, sisters, and brothers be flogged to death by the forces of the Polish government, which was created by the Allies? We want to belive that the French Government will not support any further the government which tolerates the bombing of Ukrainian cooperative centers, schools and libraries and supports wholesale massacres.

We are arranging mass protests in all cities of the United States against the Polish atrocities in Galicia and at the same time appeal to you, in the name of humanity, to use your good office to stop immediately the Polish terrorism in Galicia as well as to form an impartial International Commission for the investigation of the causes and results of the last bloody happenings in Galicia.

The Manchester Guardian,
Manchester, England.

At the convention of the United Ukrainian Organizations of America, held in New York on October 23, 1930, the American citizens and world war veterans of Ukrainian descent as well as representatives of various American-Ukrainian churches in America, have resolved to appeal to "The Manchester Guardian" to send its correspondent to Poland that he may truly describe the present Polish terrorism in the Ukrainian territories. American press correspondents cable from Poland reports about the torturing of Galician Ukrainians, about the bombing of Ukrainian schools, cooperative warehouses, libraries and other cultural centers as well as about the outrages of the Polish "pacificatory" punitory expeditions.

In view of the above happenings the convention has proclaimed the entire month of November as the month of national mourning for the Ukrainian victims of the Polish terror. The November the sexteenth, is fixed as the day for mass protests all over America against the Polish outrages in Galicia, and Sunday, November the sixteenth is fixed as the day of prayer for the Ukrainian victims.

We know you to be a world famed organ; one of high character and complete impartiality. The Ukrainians remember you primarily for your article "A Tour in Poland" of July 4, 1930, and therefore we hope that this time, too, you will raise your voice in behalf of our brothers of the Ukrainian territory under Poland. Would you comment upon our demand for an impartial International Commission to investigate the bloody terrorism in Galicia?

In this same matter we appeal to Secretary of State Henry L. Stimson, to Premier Ramsey MacDonald, to Minister Aristide Briand and to the League of Nations.

The Holy Apostolic See of Rome,
Vatican City,
Italy.

At the convention of the United Ukrainian Organizations of America, held in New York on October 23, 1930, the American citizens of Ukrainian descent, the world war veterans, and representatives of American-Ukrainian parishes, have unanimously voted to appeal to the Holy Apostolic See of Rome to intercede with the Polish government to stop the terrorism against the Ukrainians. American press correspondents who have lately visited Poland bring out reports of outrages committed by the Polish forces on the defenseless Ukrainian population. Freedom loving Americans profess that they have never heard of such barbarities as Poland is practicing against the Ukrainians. Whereas among the victims of this Polish savagery are Ukrainian Catholic clergy and the names of priests flogged to death by Polish soldiery are broadcast from the American radio stations, we appeal to the Holy Apostolic See of Rome to prevail upon Catholic Poland to cease her bolshevistic methods of bloody terror against eight million Ukrainians enslaved by her; and we, who prayed for the victims of religious persecutions in the Soviet land, will pray to Providence on Sunday, November the sixteenth, to have mercy on Ukrainians enslaved by Poland.

Premier Ramsey MacDonald,
London, England.

At the convention of the United Ukrainian Organizations of America, held in New York on October 23, 1930, the American citizens and world war veterans together with representatives of various churches unanimously voted to appeal to you to use your influence with the government of Poland, to stop the terrorism directed against the Ukrainians in Poland.

The Government of Great Britain was represented in the Council of Ambassadors which on March 15, 1923, sanctioned the annexation of Galicia to Poland against the protests of eight million Ukrainians under Poland. Galicia was given to Poland after her agreement to grant it autonomy.

To this date Poland has not fulfilled that obligation nor any other relative to the protection of national minorities.

The Polish exterminatory policy toward the Ukrainians, has reached the stage of wholesale Polish terrorism against the Ukrainian villages and cities. People are shot without trial. Farmers and priests are clubbed to death. Ukrainian schools and churches are closed to the people. Cooperative stores, libraries, and other cultural centers are bombed. American press correspondents relate facts of unheard of brutalities perpetrated by Polish "pacificatory" punitory expeditions among defenseless Ukrainian inhabitants.

At the same time we appeal to you as to the leader of the Labor Party, to consider this appeal, in the name of humanity and workmen's solidarity.

We appeal to you as Premier of the Government of Great Britain to intervene in behalf of creating immediately an impartial International Commission for the investigation of the causes and results of the Polish terrorism in Galicia.

— Що з тобою? Хто тобі так попідбивав очі?!

— Знаєш, я стрінув учора Перепелицю; він вернувся з пошлюбної подорожі.

— Щож це може мати спільного?

— Я йому порадив був оженитися.

Польський терор у Галичині.

(Передрук з „Діла").

ПОЖЕЖІ

У **Голгочах** (пов. Підгайці) дня 25. вересня ц. р., вже після переведеної пацифікації, згоріла стирта пшениці д-ра Карчика, вартости 7,500 золотих.

У **Звенигороді** (пов. Борщів) кинув хтось три ракети на стирти. Ракети не вибухли. Вартівники стріляли.

В **Сухоставі** (пов. Збараж) згоріли три стирти Казимира Ронцовського. Шкоди є на 30,000 золотих.

У **Слободі Золотій** (пов. Бережани) згоріли дві стирти соломи та дві стирти вівса Мавр. Леховича.

У **Здолбунові** у великім млині братів Паковецьких вибухла пожежа. Згорів 2-поверховий будинок з великими запасами збіжа. Шкоди є около 300,000 золотих.

У **Пядиках** (пов. Коломия) згоріла стодола з житом і конюшиною, власність Бавтлера. Шкоди є на 4,000 золотих, причини пожежі не ствердили.

В **Білобожниці** (пов. Чортків) мав дідич Завадський почати молотити зложене в стирті збіже. Коли стали розбирати стирту, виявилося, що збіже в середині зовсім сточили миші. Дідич казав збіже скинути назад, а за кілька днів ця стирта згоріла до тла.

В **Оріхівцях** (пов. Скалат) підпалено дня 23. вересня обійстя на приходстві, де парохом є о. Куницький. На голос дзвона явилась українська пожежна дружина з села Чернилівка під проводом свого начальника Івана Маланича та вгасила вогонь. Переконалися, що горіючу бензину чи якийсь інший запальний плин тяжко вгасити водою. Вогонь погасили коноплями, тогож дня витягненими з води.

У **Сіраківцях** (повіт Перемишль) згоріла стодола зі збіжем, власність начальника громади Михайла Ковальського. Шкоди є на 5,000 золотих.

У **Дитятині** (пов. Рогатин) згоріли будинки Поляка Льва Якубовського. Шкоди є на 1,300 зол. Поліція найшла нібито якісь особисті документи в сусідстві тих будинків і так арештувала підпалячів.

У **Маріянці** (пов. Тернопіль) згоріла стирта збіжа власника фільварку Теоф. Вшелячинського. На місці найшли фляшку бензини.

У **Бишові** (пов. Сокаль) згоріла стирта збіжа на двірському полі. Згоріло на шкоду Юл. Тарнавського 300 кіп жита і 150 кіп гороху, вартости 18,500 зол. — У **Серафинцях** (пов. Городенка) згоріли дві стирти соломи Асенберґера, вартости 700 золотих. — У **Королівці** (пов. Товмач) згоріла стирта соломи. Арештували 5 людей, яким закидають підпал. У **Підмонастирі** (пов. Бібрка) згорів стіжок сіна лісничого Мадейського, вартости 450 золотих Лісничий каже, що його підпалили з особистої пімсти.

РЕВІЗІЯ В „ПЛАСТІ".

Львівська поліція перевела ревізію в реміснячому пластовому курені ім. Ост. Вахнянина, що мав домівку в домі „Зорі" при вул. Вірменській 25. Забрали пластові книжки, записки та переписку.

КІННОТА НА ВПРАВАХ У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

ПАТ довідується, що командант корпусу зарядив кільканацятьдневні вправи кавалерійських відділів на терені корпусу ч. VI. Шкадрони кінноти появилися в ріжних повітах Східної Галичини.

АРЕШТУВАННЯ НАЧАЛЬНИКА ВОГНЕВОЇ СТОРОЖІ.

У Тернополі арештували начальника місцевої „вогневої сторожі, Юр. Ґадомського. Йому, як подають польські джерела, закидають саботаж (!). А саме, коли до Ґадомського прийшли поліцаї, щоби позичив драбину, аби зняти вивіску з української ґімназії, він буцімто сказав: „Це не таке пильне; є час завтра рано". Поліція перевела після того в маґістратськім будинку та в помешканні Ґадомського ревізію і в його приватній пивниці найшли нібито екразит і льонти. П. Ґадомський зізнав, що це екразит маґістрату, якого вживається до камінелому — всеж таки його арештували.

ГОРИТЬ УКРАЇНСЬКЕ МАЙНО.

(Допис з Галича).

Нічю 26. вересня ц. р. перед годиною 11-тою занялися митрополичі бараки в Галичі. Один барак згорів цілком, другий завдяки горстці місцевої інтеліґенції та кількох молодих громадян-міщан уратовано. Бараки безспірно хтось підпалив. На стриху другого бараку, що саме займався, знайдено збиту фляшку від бензини. Слід зазначити, що бараки є під боком маґістрату та постерунку поліції в рухливій вулиці. Огонь підложено на стриху, бо він зразу став горіти. Для висвітлення справи не від речі буде подати, що барак цей дістали були від митрополита місцеві українські установи у винайм і небавком — після відповідного ремонту — мали туди спровадитися. Видно, це комусь не подобалося.

При цій нагоді слід ствердити, що місцева пожежна сторожа стоїть нижче всякої критики. Начальник сторожі п. Жешовський ствердив сам на місці, що маґістрат справою вогневої сторожі не інтересується. Маґістрат не має ані бочок на воду, ані ведер. Гроші з буджету обертаються на що інше. Гроші (2,000 зол.), які дав П. З. У. В. на цілі пожежної сторожі, обернено на закупно скроплювача. Міська сторожа, хоча стражниця міститься 20 кроків від вогню, прибула щойно за якої пів години, одначе акції не можна було повести жадної, бо не було води. Вкінці й не дуже спішилися.

Майже рівночасно з міською сторожею, що є 20 кроків від бараків, прибув з сикавкою „Сокіл" з сусіднього села Залуква, який негайно взявся енергійно до гашення вогню. Посвяту „Сокола" з Залукви підтвердив навіть місцевий командант поліції п. Косінський в донесенні до Станиславова.

Підчас вогню спроваджено на поліцію д-ра Осипа Яновича, за те, що терпкими словами вказав на місці пожежі про жалюгідні відносини в маґістраті та серед місцевої пожежної сторожі. По кількох годинах д-ра Яновича звільнено.

УЛАНИ В СТАВЧАНАХ І БАРТАТОВІ.

Минулої суботи 3-тий швадрон 14. полку язловецьких уланів приїхав до Ставчан (городецький повіт). Хтось нібито стріляв з револьверу до уланів, одначе не вцілив. Командант швадрону приказав зараз перевезти ревізію. І, як подають польські джерела, найшли у Мих. Куспиша кріс і два набої, в Йос. Кутельваха російський кріс, в Ів. Цибуха револьвер і чотири набої, в Ром. Івасика кілька набоїв і крісових гільз. Усіх згаданих арештували та відставили до суду в Городку біля Львова.

Четвертий швадрон тогож полку розкватирувався в Бартатові. І знову, як подають польські джерела, стріляв хтось до уланів і знову не вцілив. І командант швадрону зарядив ревізію. Арештували Василя Кушніра, якому закидують, що це він стріляв. Арештували теж його брата Михайла під закидом намаганого вбивства та відставили до розпорядження львівської прокуратури.

ЩЕ ОДИН БУВШИЙ ПОСОЛ АРЕШТОВАНИЙ.

У Холмі арештували бувшого посла з білоруського селянського союзу, Йос. Мохнія, та перевезли до Берестя над Бугом. Мохнія обвинувачують за підбурюючу промову (уст. 125 к. з.), за що грозить кара до 6 літ тюрми.

ВІДНОСИНИ В ТЕРНОПОЛІ.

В ночі з 23. на 24. вересня ц. р. вибито в українській дівочій ґімназії 8 вікон. На улицях нападають на наші учениці учні з польських шкіл, здирають їм шапки, плюють на шапки, кидають за ученицями камінням і т. д.

НАПАД НА НІМЕЦЬКУ РЕДАКЦІЮ.

Дня 25. вересня ц. р. на редакцію газети „Катовіцер Цайтунґ" напала боївка польських ендеків і вибила вікна та здемолювала льокаль. Підчас нападу прийшло до бійки з ґрупою Німців. Поліція арештувала кілька осіб. Арештовані це молоді студенти з Катовиць.

Жінка.

Північ. Чути землетрус. Чоловік зриваеться з ліжка та каже:

— Ради Бога, Марто, зодягайся скоро!

— А яку маю надягнути сукню? Чи тую в чорні горошки?